

POLITISK

Frie tanker, frie markeder, frie mennesker.

Selvødeleggelsen av det åpne samfunn

Av [Anne Kristine Jensen](#) | 2. Juni, 2006

I en glimrende kronikk i Aftenposten, skriver professor Nina Witoszek om det hun kaller Europas hat mot seg selv og selvødeleggelsen av det åpne samfunn.

Basert på mange av ideene til filosofen Leszek Kolakowski, beskriver Witoszek hvordan liberale prinsipper stadig oftere strekkes til sin ytterlighet, og faktisk brukes til å forsvare det liberal samfunn sine motsetninger, nemlig totalitære, anti-liberale og barbariske krefter.

I denne sammenheng er det interessant at vestlige, liberale demokratier er de eneste land som faktisk aksepterer multikulturalisme. I de fleste andre kulturer er dette begrepet ikke-eksisterende.

Og i multikulturalismens navn, går mange synsere rett i fella til kulturel relativismen. Kulturel relativister mener nemlig at det ikke finnes noe riktig eller galt i ulike kulturer, bare forskjellige tradisjoner og leve sett. Konsekvensen av dette er at vi ikke kan blande oss inn i andre land sine måter å organisere seg på, selv om det er klart for et hvert oppgående menneske at grunnleggende, universielle menneskerettigheter blir brutt. Vi skal ikke informere uvitende og fattige sør-afrikanere om at sex med jomfruer ikke kurerer HIV, og vi skal heller ikke si at kvinnelig kjønnslemlestelse er umenneskelig og barbarisk.

Mange europeere har fortsatt skyldfølelse for tidligere generasjoners synder, som riktig nok inneholder mange foreferdelig kapitler i Europas historie. Deres logikk er derfor, at siden vi oppførte oss så barbarisk i for eksempel Afrika i forrige århundre, så har vi ingen rett til å reagere på umenneskelige tradisjoner i dagens Afrika. De likestiller de forvrengte "siviliseringstoktene" til koloniherrne, med forsøk på å spre universielle menneskerettigheter i dag.

Ironisk nok minner en del av kulturel relativistenes ideer nettopp om koloniherrnes syn. Begge grupper hadde en pervers ide om "the noble savage", det vil si at det er noe edelt ved gammeldagse og barbariske kulturer.

Resultatet er at de svakeste gruppene i de fattigste landene, ikke blir hørt eller hjulpet. Fordi europeere fremdeles sliter med skyldfølelse og kollektiv beslutningsvegring. Europeere diskuterer fremdeles om krigen i Afghanistan var riktig eller ei. Vi snakker her om et samfunn hvor kvinner kunne bli steinet på åpen gate på basis av mistanke om utroskap.

Men som en venn av meg påpekte, hva gjør vi så med dette? Jeg har liten tro på statlige inngrep eller andre ovenifra-og-ned initiativ. Et skritt i riktig retning, vil være å våge å ta standpunkt, være politisk ukorrekt, og kalle en spade for en spade. Enkelte tradisjoner og handlinger er universielt gale, selv om de begås av tidligere undertrykte mennesker eller andre grupper vi av en eller annen grunn har dårlig samvittighet overfor.